

osebo ker je tisk za take oblake predrag. Nekak poseben pravilnik bi moral skrbeti tudi za enotno pisanje posameznih listov pri poverjeništvih, da bi ti v skladu s centralnimi glasili služili enotnosti.

Za sestanke poverjeništev.

Konstatiralo se je da je izvršni odbor lepo započel s svojim delom. Vzpostavil naj se ožji kontakt s poverjeništvom, da bo delo čim složneje in uspešneje. Pozdravljamo predvidene sestanke poverjeništev, ki bodo rodili sigurno dobre uspehe. Treba je na teh sestankih postaviti temelji strokovnemu delu za celo organizacijo.

IZRAVNAVA NESPORAZUMA MED POV. ZAGREB IN LJUBLJANA.

Ob priliki obravnave vprašanja za sestavo pravilnikov za naš organizacijski tisk se je tudi obravnavalo vprašanje nesporazumljenja med Pov. Zagreb in Ljubljano o zadevi ki jo je tov. Mervič že popravil v »Učit. Tov.« s katerim se na Pov. Zagreb ne zadovolji. Pov. Skuli in urednik Dimnik sta obasnila svoje stališče in podala svoje izjave v tem pogledu. Po odobritvi stališča, da moramo sami izravnavati vsa nastala nesporazumljenja se je sestavil odsek sestojel iz članov pov. Skulja, ref. Flereta, tajnika zagrebskega pov. Tunkla in urednika Kralčića, ki je sestavil zadevno izjavo, katero naj bi prinesla »Narodna Prosveta«. »Učiteljski Tovariš« in zagrebsko »Jedinstvo« da se tudi napram javnosti izravna ta zadeva. Po nekaterih naknadnih ugotovitvah sta predloženo izjavo redigirala še poverjenik Skavič in urednik Dimnik in sta se popolnoma sporazumela in zedinila na izjavo, ki jo podajemo na čelu lista. Obsojalo se je tudi izrabljanje te zadeve in nie zlorabo.

NOVI UČNI NAČRTI.

Referent ministrstva prosvete in član Izvršnega odbora UJU tov. Fleret pojasni kako je prišlo do sestave nastavnega programa. Že skupščina v Sarajevu je sklenila da se naprosi prosv. ministrstvo da izda nastavni program. Pa slišali so se že takrat glasovi, da tega ni mogoče brez šolskega zakona že iz razlogov različne šolske obveznosti raznih pokrajin.

Edinstveni program se je izdal iz državnih potreb vsaj za ono dobo ki jo imajo vse šole v državi. Prvotno je bil izdan program za 2 razreda. Na osnovi fin. zakona pa je sestavila posebna komisija sedanji nastavni program. V tej komisiji so bili činovniki ministrstva in prejšnji predsednik UJU Pera Vuksanović. Na prvi seji so se predmeti razdelili, nastali sta na ta način dve osnovi kar je pogrešek ker se ni v celoti napravil glavni osnutek.

K temu pojasnili so se ozglasili skoraj vsi zastopniki poverjeništev.

Pov. Popović (Beograd) povdaria, da je program za zemljišče in zgodovino preobširen. Ministrstvo bi moralo točno pojasniti, koliko snovi se mora obravnavati ker vse ni mogoče. Pri načrtu bi bili morali sodelovati učitelji, da bi bil načrt sprejemljiv. Strokovniki niso bili pozvani k sodelovanju.

Pov. Skavič (Zagreb) je mnenja da je treba temu načrtu temeljite revizije. Program je prenatrzan delo je površno in neenotno. Politična zgodovina je de-

liena od kulturne kar je za nas nesprejemljivo in se zlasti pri nas to ne sme deliti. Ta načrt je podvržeti temeljiti reviziji do donošenja šol. zakona.

Pov. Skuli (Ljubljana) povdaria, da je bil postopek povsem pogrešen. Prvo je sestava enotnega prosvetnega programa za vse kategorije šol nato sestava šolskih zakonov in za temi nastavni program za osnovne šole. V danem slučaju se je postavilo vse delo na napačno bazo in je zrušeno.

Stavil je predlog, ki ga je sprejel tozadevno ožji sosvet pov. Ljubljana v katerem se obsoja postopek pri sestavi načrta in se predlaga naj se s strani organizacije odkloni načrt.

Pov. Ilija Kutlača (Dalmacija) želi čisto lokalni nastavni program sprejemljiv za Dalmacijo in tamošnje razmere.

Po končanih izjavah poverjenikov je izdelal poseben odsek, v katerem so sodelovali pov. Skavič, pov. M. Popović, pov. I. Kutlača in urednik Dimnik slededčo izjavo:

»Sestanek poverjenikov UJU dne 31. oktobra 1926 v Zagrebu je obravnaval »Učni načrt za I.—IV. razred osnovnih šol kraljevine SHS« od 9. avgusta 1926 ter je sklenil sledeče:

Dasi je ta učni načrt izzvala opravljena in splošno priznana potreba da se naše osnovno šolstvo organizira na enotni osnovi, se ipak zahteva takojšnja njegova temeljita revizija in to iz razlogov, ker je v snovi sploh a za nedeljene šole posebe preobsežen in na mnogih mestih nejasen, da vodi tako do površnosti v učnem delu.

Razen tega da je ta učni načrt poln tudi nepotrebnih detailov na večih mestih nosamezne važne stvari niso tako precizno iznešene, da bi se moglo razbrati kaj se z njim od učitelja zahteva. Posamezne podrobne metodiške pripombe in navodila tega načrta je treba vsekakor izločiti iz njega in jih zatem sistematično iznesti v instrukcijah ki se dodajo učnemu načrtu.

S pedagoškega ozira nedostaja temu načrtu tudi potrebna notranja enotnost, ker je posledica narave in površnosti pri njegovi izdelavi, ki je tolika, da bi se pokazala tudi pri šolskem delu, zlasti je bilo treba, da bi se ta načrt spravil v potreben sklad z nastavnimi načrti šol v onih krajih naše države, kjer ima osn. šola več ko 4 šolska leta in kjer bi bilo treba da je pouk v višjih šolskih letih organski nastavek onega v spodnjih 4 šolskih letih.

Vsi ti obči pogreški tega načrta so nastali zato ker ni bil načrt izdelan s potrebnim sodelovanjem strokovnih faktorjev, a zlasti, ker je izdelan brez sodelovanja učitelstva narodnih osnovnih šol iz različnih krajev naše države zaradi česar proti neopravičljivemu postopanju v tem oziru današnji sestanek v imenu učitelstva najodločnejše protestira.

Dosledno temu se zahteva da se ta učni načrt dostavi vsem prizanim faktorjem v državi posebe na UJU; da se izvede v njem neobhodno potrebne korekture ki omogočijo uspešno in pravilno delo v narodnih osnovnih šolah.

Debata o učnih načrtih je bila obsežna. Rezultat iste je, da je bil sprejet gornji predlog, na podlagi česar bo Udruženje napravilo nadaljnje korake.

Za tem je bilo na dnevnem redu še: vprašanje šolskega zakona; preuredbe pravil UJU, pri čemer se je govorilo o volilnem proporciju, o sindikalni osnovi organizacije o pravni razdelitvi organizacije o delitvi beogradskega pov. na dve ali tri in nekaterih drugih osnovnih vprašanjih: o zaščiti učiteljskih pravic, pri čemer smo čuli zoroštasne krivice, ki se vode učitelstvu na Hrvatskem; ob sklepu so podala posamezna poverjenišva svoje predloge o čemer poročamo prihodnjič podrobno.

Splošne vesti.

— Kdor izstopi iz okrajnega društva ni več član UJU. Nekateri člani vzamejo zelo lahko in menijo, da izstop iz okrajnega društva nima nobenih posledic. Posledice so sledeče: Dotičniki s tem izstopijo tudi iz UJU in niso več člani Udruženja. Pristopiti ne morejo niti sami, niti društva k drugemu poverjeništvu, ker je to proti pravilom in jih tudi drugo poverjeništvu ne bo sprejelo. Nadalje se jim ustavi dopošiljanje »Učiteljskega Tovariša« in »Popotnika«. Z izstopom postanejo učiteljski — separatisti, ker bo vse ostalo učitelstvo udruženo v UJU.

— Nekvalificiran napad na hrvatsko učitelstvo. Ker se pod tem naslovom vrši agitacija, ki nima ravno najlepšega ozadja opozarjamo na današnje izjavo na uvodnem mestu in na tozadevno debato med društvenimi poročili, v poročilu Liublianskega učiteljskega društva.

— Razburjenje glede pristopnih izjav. Nove pristopne izjave nekatere članke zelo razburjalo zaradi dneva pristopa. Pojasnili smo da so te izjave le formalnega značaja, zaradi evidence blaginiku in tajniku. Meščanskošolski učitelji naj pripišejo da niso člani nobene druge skupne organizacije z osnovnošolskim učitelstvom, stari člani pa naj pripišejo (kier je zapisano »z današnjim dnem«) da so že člani od prej. Vse razburjenje glede izjav je pa nepotrebno, ker so izjave formalnega značaja. Glavna je da vsak član redno, mesečno plačuje članarino. V tem pogledu svetujemo, da naj za člane po šolah pobirajo članarino za to določeni poverjeniki, drugim, ki niso na šolah pa naj pošila blaginik redno osem dni pred prvim po pošti položnico z označenim zneskom za dotični mesec ter naj poštnino priračuna.

— Revizija uradniškega zakona. Kakor poročajo iz Beograda, je komisija za revizijo uradniškega zakona pričela s svojim delom. Člani te komisije so: državni svetnik Petar Petrovič in dr. Sagaradin, kasacijski sodnik Vasa Petrovič v Novem Sadu in član glavne kontrole Milenko Vesović. Komisija pregleduje ves doslej zbrani material ter zbira vse one podatke, ki prihajajo za revizijo zakona v pošte. Uradniške organizacije so pridno na delu, da ob tej priliki ponovno iznesejo svoje težnje. Upati je da bo revizija izboljšala ne na poslabšala zakon.

— Zakaj odklanjam odgovornost za gospodarsko stanje poverjenišva. To bom z ozirom na izvajanja g. Jelenca v »Edinstvu« točno pojasnil s številkami, datumi in če treba tudi z objavo raznih dopisov in seinih podatkov. — Ivan Dimnik

— Uradne ure tajištva in blaginjšva Liublianskega učiteljskega društva.

Za razgovore in informacije o stanovskih in društvenih zadevah je na razpolago tov. blaginik vsak torek od 17. do 18. ure, tov. tajnik pa vsak petek od 9. do 12. ure v pisarni poverjenišva UJU v Učiteljski tiskarni.

— Liubliansko učiteljsko društvo. Vse tovariše in tovarišice ki so prejele pristopne izjave, pa jih do danes še niso vrnili pozivamo, da jih vrnejo takoj, ker je sicer nemogoče sestaviti imenik in urediti dostavljanje listov.

— Izstopil je iz UJU g. Luka Jelenc. Kot nečlan izdaja in ureja list, ki napada in ruši delovanje članstva UJU ter sklicuje sestanke za akcije do srečnih društvih UJU. Naj primerja to svoje delo z delom in postopkom vseh onih, ki so delovali legalnim putem za uveljavljanje deklarirane smeri. Ali so to legalna sredstva in je-li to legalna pot ki jo ubira? Večina učitelstva v Sloveniji in tudi izven Slovenije gotovo ne odobrava takega postopka.

— Razstavo ženskih ročnih del priredi v risalnici dekliške meščanske šole v Ptuiju dne 6. in 7. t. m. Državni osrednji zavod za ženske domače obrti iz Ljubliane. Ker zboruje učitelstvo ptujskega okraja ta dan, bode v slučaju da bi ostal čas, predaval tov. Božo Račič o čipkarstvu.

— Kie so slike? Tvrdka »Edition Adria« preje Zagreb sedaj Beograd, izdeluje slike našega Jadrana. Priporočena je bila od ministrstva prosvete O. N. br. 55287 od 28. oktobra in O. N. br. 55882 od 6. decembra 1924. Z O. N. br. 3667 z dne 1. julija 1925 pa se je celo ukazalo kraljevim šolskim svetom, da stavijo za te slike vsoto 300 Din v proračun. Naša šola je naročila in za naročilo poslala denar že v nočetu maja 1925. Ker slik le ni bilo, je šola naročilo večkrat urgirala. Na urgence je tvrdka prvič odgovorila v decembru dobesečno sledeče: »Čast nam je izvestiti Vas, da smo iz Zagreba primili novac, koji ste poslali za slike i da ćete ih uskoro dobiti. Slike se sad završavaju te prema tome ništa ne brinite. S poštovanjem.« Dopisnica je bila brez podpisa samo žig tvrdke »Zavod za izradu Edition Adria Beograd...« Ministrstvo je priporočevalo slike ki so se »završavale« šele leto pozneje. Na ponovno urgenco smo dobili iz Zagreba dne 30. januara 1926 dopis, v katerem se nam poroča da je I. serija slik gotova i razšalje se školama po onom redu, kaku su nabavljale. Prema tome se nadamo da ćete već za koji dan I. seriju slika primiti. Ti »nekoji« dnevi so se vlekli v mesece in na ponovne urgence nimamo še do danes ne dočeli ne slik. Tudi javlja se nam ne več, da su slike već gotove. Seveda smo poslali dopis o tej zadevi na našo šolsko oblast, ki je tolikokrat naročala in priporočevala te slike v trdnem prepričanju, da bode ista oblast tudi izvršila urgenco. Pa daš je minilo od takrat že leto dni, ni šolska oblast do danes niti odgovorila. Kaj nam je sedaj narediti? Tožiti? Tudi to smo že naredili. Sodišče na je tožbo zavrnilo z dostavkom da moramo vložiti tožbo tam kjer je sedež. Če na tožimo sedaj v Zagrebu ali v Beogradu, nas stane nazadnje več, nego smo poslali za slike in vrhu tega nas zna doleteti še da plačamo vse sodne stroške. Zatekamo se torej v javnost in vprašamo: Kako misli šolska oblast ščititi osn.

njim. Möderndorfer ni več samo učitelj, postal je nehoti vodja delavskega kmetškega ljudstva. Upamo da si oh takem zidu nihče ne bo hotel razblijati glave. Zaigral bi zadnjo trohico zaupanja med obmemim ljudstvom.

Nasprotno pa se dividendarij v Londonu ne boje prav nič tov. Möderndorferja. Ko bi jim ne povzročal stroškov v korist občine in pustil pri miru njih žene — bi tov. Möderndorfer lahko še dolgo sedel v svojem vlažnem tesnem, skrajno nezdravem stanovanju. Ker pa ima v svoji torbici še nekaj načrtov, kakor občinsko električno stanovanjsko hišo, okrevališče za stano in mlado pašnike, mlekarino itd. zato bi se ga radi iznebili, da bi razbremenili izdatke za občino.

Kadar bo izdal tov. Möderndorfer drugi del spominov bo bržkone onisano še kaj več. Želim na iz raznih ozirov, da jih izda še kot učitelj v Mežici, ne pa stoeč že na čelu naraščajočega delavskega pokreta. Marsikaj bo v prvem slučaju milejša povedano.

Dobršek Drago.

ALBIN ČEBULAR:

Šolske razstave.

(Bela Krajina.)

(Dalje.)

3. Dragatuš.

Šolska razstava se je vršila tu prvič. Že pred letom dni so jo hoteli otvoriti, pa so opustili misel, ker se jim niso zdeli dela še prav urejena. Tu imamo ravno zrcalo, kako se pripravljajo učitelstvo na razstavo že pričetkom šolskega leta ter dalje ves potek leta, ker vsak izdelek bo razporežen oceni domačega učitelstva, staršem ter drugim prišlecem. Vsaka pot se med letom brezdvomno boli usmeri ter poglubi hodi po njej ter jo prelituje z večjo pazljivostjo kakor v obratnem slučaju. Vsaka stvar hoče, da res sije: v njej ne sme trepetati površnost. Učitelstvo je zastavljalo dela, dovršena zbiralo ter od teh odbirala najboljše jih predstavljalo razredu z razlogi: s tem jih je torej izvajalo na pravo pot kakor dete, katero molji piščetu košček kruha da mu sledi, ne vede in z zadovoljstvom kamor ono hoče. Učitelji mora torej dobro poznati učenčovo dušo, po-

tem dela šele lahko operacije katere se mu bodo tudi skoraj vse posrečile. Kdor urinavlja šolsko razstavo si brezdvomno naredi preje načrt, katerega na vsako leto obnavlja, toda — presnavlja dele in jih izpopolnjuje ker namišljeno delo vršujoče se in izvršeno ima vsako veliko modrih besed, katere so si posebno pri prvem in zadnjem velikokrat, če jim pogledamo v koreniko, v protislovju kajti gradi — učenec kier zadenemo ob stvari katere sploh v misel nismo vzeli. On nam pravi, naj opazujemo njegove napake, katerih on ne vidi — saj če bi vedel človek da ho naredil napako se il bi gotovo raje ognil — ter ga tako zopet usmerjamo nazaj na pot iz katere je nevede krenil da bo zopet v pravilnosti nadaljeval.

Pač z razstavo se je na treba odločiti, ker je vsak začetek težak in vsak ima svoje nepravilike, zato je treba pa tudi na ta računati, toda z usmerjenostjo bo naslednje leto popolneje, usmerjenelše saj tisto učitelstvo ki dela korak za korakom, počasi pretehtano, bo zelo prav gotovo vsako lešen ko bo stopilo pod drevo dela, sad zadovoljiv: sočen, sladak, lepo rdeč, ovit v sladko samosvojo aromo.

Pogum velja. Kdor omahuje, podleže. Zato iasno proti cilju z voljo ki je iskrena granitna.

Letošnja šolska razstava je prebila led. Želimo da bi stopila v krog ostalih ter se razvila vzporedno z njimi.

Dela so prav raznovrstna: dobimo tudi posebnosti, katere se odlikujejo ter dajejo nov tin posebno v rokotvornih delih.

Drobni učenci, v belih hlačicah, s torbico preko rame — kdo bi si mogel misliti da že toliko znajo če bi jih srečal na cesti ali pa na naši kjer so še vedno zaverovani z nožem v svoja dela.

Razstavo bi razdelili tudi tu v dva dela, namreč v risarske in rokotvorne izdelke. Risane na nižji stopnji stopa vzporedno z ostalim ocenjenim že v uvodu, v višji stopnji se pa ovi skoraj izključno ornamentika, da bi se nekako dohitelo zaostalo, to je — izpopolnilo domačo obudilo smisel in lučbeno do nje, da se bo nadaljevala, ne pa izumirala. Posebno moramo naglašati da je Dragatuš in njegova okolica izvanredno že bogata na ornamentiki, katere zasledimo na vretencih preslicah, otiračih obleki itd.

(Dalje prih.)

šole pred nadaljnjimi takimi priporočili?

— **Dol. Logatec.** 25. oktobra 1926. — **Štravs Karl** šolski upravitelj.

— Ker se na šolah dogajajo včasih prepiri med učitelstvom — včasih službenega ali neslužbenega značaja — zaradi kake malenkosti in škodujejo ugledu, nasebno na kmatih, kjer se bolj vidi in ve vse nastane vprašanje: Kdo je merodajen da noseže vmeš in razsodi? Nekateri upravitelji so mnenja da je upraviteljeva dolžnost, da fungira kot nepristranski sodnik, a drugi zopet menijo da to upravitelja nič ne briga. Moje se oglasi kateri izkušen tovariš z dobrimi nasveti in na ki ima že kaj prakse v tem oziru. Gotovo se bo marsikdo, ki zdi da ne ve kakšno stališče naj zavzame ravnal po njegovih besedah.

Učiteljica.

— **Radovliško učiteljsko društvo.** Ker nekaterim tovarišem ni prav da se je poverjenost obrnila za avtentične podatke o zborovanju tega društva na pristojno sresko nadzorstvo in se celo norčuje iz tega povdariajo da smo to morali storiti, ker nam predsedstvo ni poslalo potrebnih točnih podatkov. Dolžnost poverjenosti je čuvati nad tem da vodijo vsi funkcionarji svoja društva strogo po pravilih. Poverjenost more objektivno postopati le na temelju avtentičnih podatkov.

Delovanje ožj. sosveta Pov. UJU Ljubljana.

(Poročilo o seji z dne 27. oktobra 1926.)

Zadeva belokranjskega društva. — Ureditev prosvetnih razmer glede mest brez učiteljstva in učiteljstva brez službenih mest. — Priprave za sestanek poverjenikov v Zagrebu. — Drugo delo poverjeništv.

OTVORITEV.

Poverjenik Skuli otvori 5. sejo in opraviči odsotnost ge. Godčeve, ki se zaradi obolelosti ne more udeležiti seje. Članom polasni da je moral zbog nujnosti sklicati sejo in to na sredo, ker je bil vsak drug dan izključen.

BELOKRANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO.

Nato prosi da bi takoj v začetku seje razpravljali zadevo o belokranjskem učiteljskem društvu, ker je urednik Dimnik želel naj se ta točka obravnava brez nje. Poda o tem izčrpano poročilo. Po referatu tov. Merviča, ki se je udeležil kot poverjeni član zborovanja v Črnomlju dne 16. oktobra, in po temeljiti, stvarni in objektivni debati se je sprejel sledeči sklep:

»Z ozirom na poslana sklena belokranjskega učiteljskega društva in tozadevno poročilo po članu Vašega društva tov. Štrbenku in vse tozadevne dopise ugotavlja ožji sosvet da je bilo postopanje urednika »Učit. Tov.« Ivana Dimnika v vseh slučajih popolnoma objektivno in korektno ter v skladu s sklepi in navodili poverjeništv in ožjega sosveta Društva naročamo da pozove tov. Štrbenka, ki je zavedel članstvo do prenehanja in neopravičenih sklepov, da svoje postopanje opraviči in da primerno zadoščenje.«

ODOBRENJE ZAPISNIKA.

Tajnik prečita zapisnik 4. seje ožjega sosveta, ki ga člani odobro.

PRAVOČASNO NAMEŠČENJE UČITELJSTVA.

Glede pravočasnega nameščenja učiteljstva je bil soglasno sprejet predlog, ki je bil objavljen v 12. številki »Učiteljskega Tovariša«. Opozorjamo nam vse predsednike in šolske upravitelje. Ožji sosvet poveri enega člana da sestavi primerno vlogo za velika župana ljubljanske in mariborske oblasti.

TAJNIKOVO POROČILO

Predvsem poroča tajnik da so se vsi sklepi zadnje seje izvršili. Manj važne dopise smo rešili pri eksekutivi. Na temelju nadaljnjega poročila so se napravili sledeči sklepi:

a) Proti odgovornemu uredniku »Edinstva« je vložiti tiskovno tožbo, ker navaša v svojem listu razne neresničnosti in žalitve.

b) Slovenske poslance brez razlike je obvestiti o stališču naše organizacije. Pošiljati je vsem »Učit. Tovariša«, da bodo informirani o naših zahtevah.

c) Okrajno učiteljsko društvo v Murški Soboti je pozvati, da pošlje natančne podatke potem šele je možna intervencija.

d) Končno stališče o radovliškem učiteljskem društvu zavzamemo, ko prejmemo naprosene avtentične podatke.

— **Tovarišico Zoro Tusulinovo** prosimo naj se čimprej zglasi pri poverjeništvu v Ljubljani, ker nam je pošta naložila naslovno pismo vrnila.

Nova napredovanja, imenovanja, upokojitve itd.

— **I Sprejem v državno službo.** Mariborska oblast: Čonč Jožefa v Sv. Jakob v Slov. gor., Perhace Silvo v Grosuplje, Pavletič Erika v Sinji vrh, Terček Angela v Kalobje, Brinar Vanda v Šmarje, Lovrenčič Marija v Sv. Lenart pri Vel. Nedelji, Pustotnik Marija v Celje na dekl. osn. šolo, Pucelj Angela v Loko pri Sv. Juriju, Sušteršič Marija v Črenšovce, Benko Marija v Bodonci, Jesih Ivana v Vučju ves, Zmavc Marija v Kuzdobljan, Grčar Ana v Ribnici na Pohorju; Ljubljanska oblast: Prešern Josipina v Trzic pri Kranju, Zajec Angela v Čepelje.

— **Kontraktualni učitelji:** Čok Albert v Zagorje pri Kozjem, Čok Klara v Zagorje pri Kozjem, Jereb Milan v Vinico, Možina Boris v Mokronog, Martelanc Dora v Vrštnju, Čermelj Viktor v Prevorje.

— **I Premestitve.** Mariborska oblast: Tomažič Vlasta v Sv. Lenart mešč. š., Černej Ana v Ormož mešč. š., Jurko Marta v Celje mešč. š., Sadnek Marija v Mežico mešč. š., Korže Janko v Sv. Lenart mešč. š., Pogačnik Janko v Vojnik, Vidović Ana v Sv. Bolhenk na Kogu, Hribernik Karl v Vrata (srez Dravograd), Serbec Josip v Muto; Ljubljanska oblast: Weble Angela v Artiče, Petje Helena v Sv. Jakob ob Savi, Hočvar Karola v Vel. Lašče, Klavara Adolj v deš. osn. v Kranju, Lebar Marija v deš. osn. v Hrastniku, Zamejc Ema v dekl. osn. v Hrastniku, Stroj Marija v Čerknicu, Kraševac Avgust v Grahovo, Albert Zlata v Lichtenturn, Petrica Vilma v Dob pri Domžalah, Grum Ljudmila v Brezje pri Dobu.

SLOMŠKOVA ZVEZA.

Ožji sosvet je razpravljal o njenem dopisu glede »Popotnika« in Učit. konviktia ter ugotovil da ni med obema organizacijama nikakih pristavih zaprek za združitve. Temeli pristopu je deklaracija in pravila UJU.

DRUŠTVO MEŠČANSKOŠOLSKEGA UČITELJSTVA.

Ožji sosvet poveri tov. Merviča, da polasni naš položaj pri zborovanju meščanskošolskega učiteljstva in stavi predlog za skupno organizacijo.

SAMOSTOJNI PREDLOGI IN NASVETI.

Sprejme se predlog, da se napravi vloga na velikega župana ljubljanske in mariborske oblasti glede oprostitve od pouka v dneh ko se vrši seja ožjega sosveta. Tov. Ribičič prosi intervencije glede namestitve potrebne učnega osebja na meščanski šoli na Rakeku. Ko se še določi da se vrše seja ožjega sosveta na soboto ob 10. uri zaključijo poverjeniki sejo ob 21. uri.

UJU — poverjeništv Ljubljana

dne 2. novembra 1926.

Andrej Skuli,

poverjenik

Josip Kobal,

tajnik.

Polemika.

— **Mnenje k »Odkriti tovariški besedi« in »Brez zamere«!** Ni moj namen zagovarjati besed tov. Laioviča in Ševčeka ki sta jih imenovana napisala v dobri volji posebnih članek »Brez zamere« je naletel na odpor pri mnogih tovariših (cah!) in h kateremu bi rad pripomnil par besed. Tov. Laiovič omenja kako je bilo pri učiteljih davnih dni in če govorim odkrito, moram priznati, da je glede spoznavanja tovarišev v svojem šolskem okolišču sedaj ravno tako razvito če ne še bolj kar to lahko pritrdijo mnogi mladi učitelji. Spominjam se še dobro kako smo se kot učiteljskičniki poticali po Sloveniji in obiskovali na poti vsako šolo, vsakega nadučitelja seveda so bili sprejeti povsod drugačni. Pač

Naša društvena zborovanja.

Zborovanje Radovliškega in Ljubljanskega učit. društva. — Večina društev je za skupen boj z ostalim drž. uradništvom. — Splošno se je učiteljstvo izreklo proti izstopu iz kulturnih in karitativnih društev. — Agilno delovanje društev pri presoji novih učnih načrtov — dolge in poglobljene debate. — V splošnem je pozitivno delo društev zelo narastlo. — Pogloblil se je tudi stik med društvi in poverjeništvom.

Vabila:

— **Novomeško učiteljsko društvo** ima svoj izredni občni zbor v soboto 6. novembra ob pol 10. uri dopoldne v deški osnovni šoli v Novem mestu s sledečim dnevnim redom:

1. Novi učni načrti. Stališče UJU napram tem. Poroča poverjenik UJU Ljubljana tov. Andrej Skuli.

2. O prosvetnih in stanovskih prilikah ter o novi smeri. Poroča urednik »U. T.« tov. Ivan Dimnik.

3. Utis kongresa Narodnega ženskega Saveza na Bledu. Učiteljica in deklaracijski pokret. Poroča tovarišica Milena Sušnikova.

4. Volitve društvenega odbora.

5. Slučajnosti.

— **Učiteljsko društvo za dolinlendavski okraj** zboruje v soboto dne 13. novembra 1926 v meščanski šoli v Dolnji Lendavi s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Volitve novega odbora. 3. Novi učni načrt. 4. Referat. 5. Slučajnosti. Udeležba je za vse obvezna.

— **Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj** zboruje 13. nov. t. l. ob 10. uri v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru po sledečem sporedu: 1. Revizijska članstva. 2. Poročila predsednika, tajnice, blagajničarke ter skupščinskih delegatov. 3. Proračun za l. 1926/27. 4. Diskusija o novem učnem načrtu. 5. Konstituiranje sreskega pedagoškega odbora. 6. Eventualno predavanje M. Vaude »Problemi podeželskega učiteljstva«. 7. Slučajnosti in predlogi. — Pred zborovanjem ob 9. uri se vrši isotom odprova seja, h kateri so vabljene tudi vsi namestniki, da se pogovorimo o prvi in tretji točki.

— **Učiteljsko društvo za ormoški okraj** zboruje v soboto dne 13. novembra t. l. ob pol 11. uri v ormoški osnovni šoli po sledečem sporedu: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi in društvene vesti. 3. O novih učnih načrtih: predava sreski šolski nadzornik gospod Joža Gorup. 4. Predlogi in nasveti. 5. Polaganje venca na grob tovarišice Marije Presker, kateri je učiteljsko društvo postavilo nov nagrobni spomenik.

— **Zborovanje učiteljskega društva za ljubljansko okolico** se vrši v soboto 20. novembra t. l. ob 9. uri v risalnici drž. učiteljstva v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Predsedniško poročilo. 2. Zapisnik zadnjega zborovanja. 3. »Pomožna šola«, predava tov. Zora Rakova. 4. Poročilo delegatov o pokrajinski in glavni skupščini. 5. Slučajnosti. — Članstvo se opozarja, da je termin o plačevanju članarine za tek. leto potekel in da poravnajo zaostalo članarino še tekom tega meseca.

— **Kamniško učiteljsko društvo** zboruje v ponedeljek dne 15. novembra 1926 ob pol deseti uri v šolskem poslopju v Kamniku s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Spisje na osnovni šoli, predava tovariš Franc Belin. 3. Slučajnosti.

na bi pri tej priliki povdarjal, da se premalo spoznavamo s starši naših otrok. to samo mimogrede. Kar se tiče na ljubljanskih izprehodov mladih tovarišic na samo tole: So kraji tudi blizu železnic, ker je dostikrat učiteljica) navezan sam nase ob nedeljah in mislim, da im ne bo nikdo zameril če im dopuščajo čas in denar. Če se odpeljejo v Ljubljano samo da pri tem ne troji pouk. To pravico mislim, da ima učiteljica) da se pelje dvakrat ali trikrat na mesec v Ljubljano, kjer obišče kulturne prireditve katerih v svojem kraju nima in duševna hrana im ne bo nihče odrekel. Upanje izpremembe dá veselje do dela v obratnem slučaju postane človek apatičen itd. za kar imamo fakta!

(Dalje prih.)

Naša gospodarska organizacija.

— **Članom Učit. Samopomoči.** Dne 31. oktobra 1926 je umrl član U. S. Fran Žihar v Št. Juriju ob Iuzni žel.: to je 127. smrtni slučaj. Člani prejmete v teh dneh položnice za 5.75 Din (poština v novembru zvišana) oziroma ta znesek in prejšnji zaostanek.

— **Društvo za zgradbo Učiteljskega Konviktia v Ljubljani.** V mesecu oktobru sem prejel sledeče zneske: Osnovne šole Blanca 20 Din, Petrova vas 10 Din, Vinica 50 Din, Dob 20 Din, Komenda 30 Din, Nevleje 40 Din, Čerkije 40 Din, Sv. Ana 10 Din, deklška v Kranju 60 Din, Naklo 10 Din, Bosiljva Loka 20 Din, Grčarice 10 Din, Loški potok 50 Din, Mozelj 20 Din, Stara cerkev 50 Din, Štalcerji 40 Din, Vas p. Fara-vas 10 Din, Bučka 22 Din, St. Janž 120 Din, Radeče 10 Din, Šmarjeta pri Krškem 160 Din, Tržišče 10 Din, Vel. Gaber 40 Din, Ljubljana: I. deška osn. 100 Din, II. deška osn. 200 Din, III. deška osn. 30 Din, I. dekl. osn. 200 Din, deklška v Šiški 30 Din, Barje 50 Din, gluhonemnica 120 Din, pomožna šola 50 Din, mestni šolski svet 30 Din, prosvetni oddelek 120 Din, Božo Račič 11 Din, Borovnica 50 Din, Pečenko Vič 10 Din, Sv. Peter pri Ljubljani 40 Din, Jezero 10 Din, Podlipa 20 Din, Rakitna 10 Din, Šmartno pod Sm. g. 50 Din, Zalog 50 Din, Planina 30 Din, Vel. Gaber 40 Din; Janja Miklavčičeva, šol. uprav. v pok. v Kranju 200 Din, Alojzji Kresal učitelj v Božakovem brezobrestno posojilo 55 Din, Laško učiteljsko društvo prispevek 400 Din, Ana Schmie-dova, učiteljica na srednji tehn. šoli v Ljubljani 40 Din, Julija Semolič-Lušicky, učiteljica Suhor, 1 obveznik 7% drž. inv. posojila z 9 zapadlimi obroki 131 Din 50 p. — Z današnjim izkazom znašajo vsi letošnji prispevki 42.732 Din 55 p. — Jos. Kobal, blagajnik.

— **Celjsko učiteljsko društvo** zboruje v soboto 13. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne v mestni osnovni šoli. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvena zadeva. 3. Tolmačenje učnih načrtov po tov. sr. šol. nadz. Černeju. 4. Izvleček Adlerjeve psihologije, predava G. Šilih, strok. učitelj na trg. akademiji v Mariboru. 5. Slučajnosti. Spričo 2 aktualnih predavanj pričakujemo običajne polnoštevilne udeležbe. Pripomba: Knjižničar prosi, da vrne članstvo izposojene knjige.

Kulturni krožki:

+ **Krožek učiteljskega društva za kočevski okraj** se je vršil za Vel. Lašče in Ribnico dne 24. okt. t. l. v Vel. Laščah.

Krožka se je udeležilo 12 članov-ic, kljub slabemu vremenu.

Predsednik krožka Fr. Ločniškar pove uvodoma, da novi učni načrt ni bil sestavljen s sodelovanjem učiteljstva, kar dokazuje tudi načrt sam, ker malo odgovarja našemu šolstvu.

Po predsednikovem poročilu se je obravnavalo novi učni načrt točko za točko, in pri vsaki se je razvila debata. Sprejeli so se primerni sklepi.

Tajnik.

Poročila:

+ **Radovliško učit. društvo.** Dne 2. oktobra 1926. se je vršil izredni občni zbor okr. društva Radovljica na Jesenicah. Občni zbor se je vršil brez priobitve dnevnega reda takoj po uradni konferenci, ki je trajala skoraj do 13. ure. Zaradi tega je mnogo članov odšlo, posebno še ker ni vedelo kako važni sklepi bodo predlagani. Niti točka o izstopu društva iz Pov. UJU ni bila javno objavljena. Navzočih je bilo okoli 50 članov. Društvo pa šteje 108 članov in je potrebna za izstop dvetretjinska večina.

Po otvoritvi zborovanja sta poročala dva poročevalca o Celjski skupščini in Beograjskem kongresu. Glavna ost poročila je bila proti deklaraciji in njih postopanju in deklaraciji ter o »narodnem in državnem edinstvu« trdeč, da je deklaracija delo socialistov (društvo si je pa samo izvolilo za predsednika socialisti), kar sta dva člana zanikala, da ni res.

Predsednik je predljal zadevo Gangl in zvrščal odgovornost te zadeve na deklaracijo.

Nato je blagajnik čital (že prej pripravljene) resolucije in predsednik jih je dal na glasovanje. Ker je bilo precej nemirno se resolucije niso dobro razumele in marsikdo je tako glasoval za te resolucije, ker so govorile o državnem in narodnem edinstvu, o dopisovanju v Učiteljskega Tovariša, češ, da se dopisi ne deklarirajo ne sprejemajo (kakor nam je znano, ni še nobene pritožbe na javen poziv). Zadnji predlog je bil, da zaradi zgoraj omenjenih razlogov društvo izstopa iz poverjeništv UJU in pristopi v Zagrebško poverjeništv. (To je pa nemogoče, ker je proti pravilom.) Proti tem resolucijam sta glasovala dva, nekateri